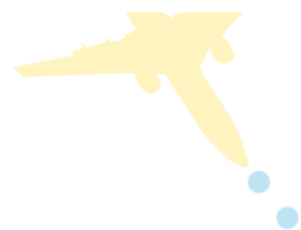

POLICY BRIEF

**FLYGET MÖJLIGGÖR FÖR
NYA MÖTEN OCH KONGRESSER**

Föreningen Svenskt Flyg är en intresseorganisation som kommunicerar idéer, åsikter och kunskap om det kommersiella flyget och flygindustrin i Sverige. Syftet är att öka medvetenheten om flygnäringens ekonomiska och sociala samhällsnytta så att flygnäringen ges möjligheter att verka och utvecklas till i Sverige. Svensk flygnäring skapar över 80 000 jobb i Sverige plus ytterligare 100 000 jobb inom turistnäringen och bidrar årligen med 53 miljarder till svensk BNP.

Flyget möjliggör för nya möten och kongresser

- Internationella kongresser öppnar upp för experter att utbyta information och fördjupa samarbeten. När kongresser och stora möten arrangeras i Sverige stärker det vår ställning som kunskapsnation.
- Kongresser bidrar starkt till nya jobb och tillväxt. Ett enskilt evenemang som anordnades i Stockholm år 2010 lockade 27 000 besökare som i snitt spenderade över 5 200 kronor per person och dygn.
- Sverige är redan idag attraktivt för internationella arrangemang, men konkurrenskraften kan stärkas. Om utländska resenärer attraheras till en ort medför det nya affärsmöjligheter, som överlag lyfter regionens utveckling.
- Deltagare i internationella kongresser reser i regel med flyg. För att öka Sveriges attraktionskraft finns skäl att förbättra infrastrukturen för flygplatserna. Det är också viktigt att utveckla effektivare och smidigare hantering av incheckning och säkerhetskontroller.
- Nära 80 procent av de större internationella arrangemangen som anordnades i Sverige år 2011 lokaliserades till fyra storstäder. Medelstora och mindre orter har en tydlig potential att skapa nya jobb genom att locka fler internationella kongresser.
- En central förutsättning är att även mindre och medelstora flygplatser runt om i landet ges möjlighet att ta emot de passagerarvolymerna som större konferenser innebär. Även kapaciteten för större flygplatser, från vilka resenärer reser vidare till andra delar av Sverige, behöver byggas ut, effektiviseras och kollektivtrafiken förstärkas. Den rådande politiken, där staten frångår sitt ansvar för investeringar i flygplatser över hela Sverige, behöver ändras.

Mer än 90 000 reguljära internationella flygningar avgår från Sverige årligen, med 137 flygplatser i 45 länder som destination.

Flygtrafiken i svenskt luftrum ökade med 8 procent under 2011. Det innebär drygt 706 000 flygrörelser under fjolåret.

Totalt anländer över 31 miljoner passagerare till eller avreser från svenska flygplatser varje år och här hanteras över 140 000 ton frakt.

I takt med att vi rör oss mot en allt mer kunskapsintensiv värld ökar inte bara vikten av det informationsutbyte som sker via elektroniska medier utan personliga möten spelar en fortsatt central roll. Experter som verkar inom allt från forskning till företag och offentlig sektor tjänar på att regelbundet träffa kollegor, från Sverige och från omvärlden. Kongresser och möten gör det möjligt att utbyta information, stärka nätverk samt inleda och fördjupa värdefulla samarbeten. De länder där dessa arrangemang äger rum får ett tillskott av nya arbetstillfällen och stärker samtidigt sin ställning inom kunskapsintensiva branscher. Smidiga flygkommunikationer spelar en avgörande roll för att locka fler kongresser och möten till Sverige.

Evenemang främjar ekonomisk aktivitet

När kongresser och möten anordnas i Sverige stärker de vår ställning som kunskapsnation och bidrar också till jobbskapande och tillväxt. Ett illustrativt exempel på detta ges i en studie som publicerats av organisationen Visita. I rapporten granskas ett enskilt stort evenemang, nämligen den internationella Kardiologikongressen som anordnades i Stockholm år 2010. Tack vare kongressen fick staden 27 000 besökare som spenderade i genomsnitt 5200 kronor per person och dygn. Den totala turistekonomiska omsättningen av denna enskilda kongress har beräknats till hela 700 miljoner kronor. Detta ger givetvis även många nya jobb. Genom att ordna kongressen i Stockholm ökade dessutom stadens attraktionskraft för fler liknande evenemang framöver.¹

Ett stort antal evenemang anordnas årligen i Sverige, framförallt i de största städerna. En internationell organisation för statistik över internationella kongresser med minst 50 deltagare, som är återkommande och som flyttas mellan minst tre länder. Statistiken visar att 93 sådana kongresser genomfördes i Stockholm år 2011, jämfört med 28 i Göteborg, 18 i Uppsala och 15 i Malmö. Stockholm rankas därmed på delad sjuttonde plats tillsammans med Bryssel bland världens största kongressstäder. Göteborg rankas på plats 73, medan Uppsala och Malmö rankas på platserna 115 respektive 140.²

	Stad	Antal möten	Land	Antal möten
1	Vienna	181	1 USA	759
2	Paris	174	2 Tyskland	577
3	Barcelona	150	3 Spanien	463
4	Berlin	147	4 Storbritannien	434
5	Singapore	142	5 Frankrike	428
6	Madrid	130	6 Italien	363
7	London	115	7 Brasilien	304
8	Amsterdam	114	8 Kina	302
9	Istanbul	113	9 Nederländerna	291
10	Beijing	111	10 Österrike	267
11	Budapest	108	11 Kanada	255
12	Lisbon	107	12 Schweiz	240
13	Seoul	99	13 Japan	233
14	Copenhagen	98	14 Portugal	228
14	Prague	98	15 Korea	207
16	Buenos Aires	94	16 Australien	204
17	Brussels	93	17 Sverige	195
17	Stockholm	93	22 Finland	163
25	Helsinki	71	25 Danmark	140
32	Oslo	61	26 Norge	138
73	Göteborg	28		
115	Uppsala	18		
140	Malmö	15		

Källa: Tillväxtverket (2012).

1. Sveriges Hotell & Restaurang Företagare (2012).
2. Statistiken återges i Tillväxtverket (2012).

Sverige har redan stark attraktionskraft

Med tanke på att de svenska städerna i ett internationellt perspektiv är relativt små klarar de sig ovanligt väl i jämförelse. Även Sverige som helhet rankas högt. Då totalt 195 större kongresser anordnades i Sverige år 2011 hamnade landet på plats 17 i rankningen av världens största kongressländer. Detta kan jämföras med USA, som rankas på förstaplats med 759 kongresser. Det kan noteras att USA har drygt 30 gånger så stor befolkning som Sverige och ännu större skillnad mätt med ekonomiska mått. Ändå har landet enbart knappt fyra gånger så många större internationella kongresser som Sverige. Sveriges placering är också i jämförelse med andra länder bra i relation till befolkningsstorleken. Trots att Sverige redan klarar den hårda internationella konkurrensen om att attrahera kongresser väl finns utrymme för ytterligare förbättringar.

Skarp internationell konkurrenskraft

Anordnandet av kongresser är ovanligt känsligt för konjunktursvängningar, då de organisationer som står bakom kongresserna kan välja att minska deras storlek eller ställa in dem om den ekonomiska situationen förvärras. Många arrangörer jämför olika länder för att finna de bästa lokalerna, den bästa servicen och de smidigaste resorna. Pris och kvalitet spelar avgörande roll för var kongresserna genomförs, men även möjligheterna till resor spelar en viktig roll.³

Exempelvis visar undersökningar att många arrangörer väljer bort att anordna kongresser och resor till USA, trots att landet har både ett starkt internationellt varumärke och ledande universitet och företag. Anledningen är landets omfattande säkerhetsåtgärder som leder till att resandet blir tidskrävande och byråkratiskt för deltagarna.⁴ Det faktum att Sverige å andra sidan klarar sig väl för att attrahera internationella kongresser och möten kan förklaras av faktorer som att:

- Svenska städer har relativt god kollektivtrafik och begränsade trafikköer jämfört med städer i andra delar av världen
- Sverige har ett gott internationellt rykte
- Sverige har en av världens bästa IT-infrastruktur
- Kvaliteten på hotell och faciliteter för konferenser är höga
- Svenska universitet och högskolor och företag har god ställning och anstränger sig för att etablera internationella kontakter
- Svensk kultur och miljö lockar utländska besökare

3. EIBTM (2009).

4. Ibid.

Flygkommunikationer avgörande

Flygkommunikationer till och från Sverige är viktiga i sammanhanget. Forskningen visar att flygplatser har kommit att spela en avgörande roll för framförallt kunskapsintensiva branscher. Anledningen är framförallt att närheten till flygplatser möjliggör att konkurrera i en internationell miljö. Detta förklarar varför många företag som är beroende av internationella kontakter, samt säljer varor och tjänster med högt värdeinnehåll, etablerar sig i nära anslutning till flygplatser.⁵

Deltagare i internationella möten utnyttjar i regel flyget, eftersom det ger möjlighet att med en rimlig restid nå andra delar av landet eller andra länder.⁶ För att ytterligare stärka Sveriges ställning för internationella kongresser och möten finns därför skäl att förbättra infrastrukturen för flygplatser. Exempel kan vara att utveckla effektivare och smidigare incheckning och säkerhetskontroller, liksom att förbättra infrastrukturen för miljöanpassade fordon och tåg till och från flygplatser.

Mindre städer har potential locka fler

År 2011 lockade Sverige ca 4,2 miljoner affärsresenärer som kom för att delta i konferenser, kongresser och liknande.⁷ Den statistik som tidigare nämnts visar att 154 av de 195 större internationella möten som anordnades i Sverige lokaliserades till de fyra större städerna Stockholm, Göteborg, Uppsala och Malmö.⁸ Att dessa storstäder attraherar relativt många möten kan förklaras med att de har omfattande faciliteter för kongresser, många tillgängliga hotellrum, har ledande universitet, högskolor och företag, samt är intressanta städer att besöka.

Även medelstora och mindre svenska orter har en klar potential att attrahera fler internationella kongresser och möten. Faciliteter för att anordna kongresser, liksom hotellrum, finns i många delar av landet. I mindre orter finns dessutom ofta hotell och kongresslokaler som har byggts i historiskt intressanta lokaler. För internationella kongresser som årligen anordnas i olika länder kan det vara ett intressant miljöombyte att förläggas till sådana lokaler.

Mindre städer kan erbjuda lägre priser och locka gästerna med närhet till den unika svenska naturen, tillgång till mat baserat på lokala livsmedel etc. Avskildheten som kongressanläggningar lokaliserade bortom storstäderna erbjuder kan också vara en fördel. Anledningen är att deltagarna i kongresser därmed möts av få distraktioner och kan fokusera på evenemangen som de deltar i.

5. Conventz och Thierstein (2011).

6. Regeringen (2008).

7. Tillväxtverket (2012).

8. Statistiken återges i Tillväxtverket (2012).

Behov av samhällsinvesteringar i flygets infrastruktur

Ett stort hinder för att sprida arrangemang är bristande kommunikationer till andra delar av Sverige än storstäderna. Få lokala flygplatser i Sverige har de direktlinjer som vanligtvis krävs om internationella experter ska kunna känna att restiden är rimlig för att besöka evenemang som ordnas där. Många lokala flygplatser har inte kapacitet att hantera de passagerarvolymerna som internationella möten innebär om större flygplan chartras dit för speciella ändamål. Kapaciteten på Arlanda och andra större flygplatser är också viktig att beakta, inte minst eftersom många resenärer till mindre städer landar på större flygplatser för att sedan byta till lokalflyg eller andra transportslag för att ta sig vidare. Det är värt att påpeka att kapaciteten inte bara relaterar till fysisk infrastruktur, utan också till miljökrav och andra nationella regelverk som påverkar trafiken.

Svenska staten äger och har bolagiserat 10 av 41 flygplatser. De ligger ofta i storstadsområden eller anses vara av strategiskt nationellt intresse och vikt för tillgängligheten. De drivs av Swedavia som ansvarar för att utveckla basutbudet från Malmö i söder till Kiruna i norr. Samtidigt har Swedavia ett avkastningskrav på nio procent vilket man nådde 2011. De resterande icke-statliga flygplatserna finns ofta i medelstora och mindre orter och drivs i huvudsak av kommuner och regioner och vissa fall av privata ägare. Staten gör nämligen mycket begränsade investeringar i Sveriges flyginfrastruktur trots dess omfattande betydelse för samhällsekonomin.⁹ Dessutom noterar regeringen själv att "Till skillnad från väg och järnväg är infrastrukturen för luftfarten i huvudsak avgiftsfinansierad".

Offentliga investeringar i transportinfrastruktur 2009 (mdr)

Väg	16711	Stat, kommun, landsting, kommunförbud
Järnväg	14478	Stat, kommun, landsting, kommunförbud
Hamnar	929	Kommun, landsting, kommunförbud
Lokaltrafik	276	Kommun, landsting, kommunförbud
Flygplatser	85	Kommun, landsting, kommunförbud

Källor: Trafikanalys, SCB/Nationalräkenskaperna

Anm: Lokaltrafik, hamnar och flygplatser omfattar investeringar gjorda av kommuner, landsting och kommunförbud

Statens transportsatsningar utformas genom det årliga anslaget för kommunikationer i budgeten. Anslaget uppgick till drygt 43 miljarder kronor i 2012 års budget. Den absoluta huvuddelen av summan går till investeringar och underhåll av vägar och järnvägar. Enbart ca 110 miljoner, det vill säga knappt 0,3 procent, av medlen går till driftbidrag till icke-statliga flygplatser. Om man tittar på regeringens planer på längre sikt kan det noteras att totalt 1,2 miljarder kronor ska investeras i flygplatser mellan 2010 och 2021. Detta är just knappt 0,3 procent av de samlade planerade investeringarna på 467 miljarder kronor under perioden.¹⁰

Genom att skapa bättre kommunikationer med flyg till medelstora och mindre orter kan fler kongresser och möten förläggas i hela landet. Satsningar på Arlanda och större flygplatser är också högst relevanta, eftersom dessa flygplatser attraherar resenärer både till storstäderna och till övriga delar av landet.

9. Regeringen (2008).

10. Regeringen (2011).

Svenskt Flyg POLICY BRIEF

Konkurrensen i flygbranschen är påtaglig såväl i luften som på marken. Den långsiktiga trenden såväl i Sverige som i övriga Europa är att flygbolag blir mer lättrorliga, vilket innebär att marknadsföring och linjeutveckling har fått större betydelse för flygplatserna. Krav ställs på att anpassa investeringar mer utifrån flygbolagens behov och önskemål.

Investeringar i bättre flyginfrastruktur kan också främja andra näringar, inte minst turism samt kunskapsintensiva branscher, där tillgången till smidiga transportmöjligheter spelar en avgörande roll.

Eftersom de personer som reser till kongresser ofta har ont om tid är det självklart lika viktigt med den infrastruktur som finns för transporter, med bil och kollektivtrafik, till flygplatsen som den infrastruktur som finns i själva flygplatsen. Om Sverige fortsatt ska vara ett framgångsrikt land på världskartan finns ett tydligt behov av samhällsinvesteringar i flygtrafik till andra delar av världen.

Svenskt Flyg POLICY BRIEF

Referenser

Conventz, S. och A. Thierstein (2011). "The knowledge economy, hub airports and accessibility. A location based perspective", ERSA conference paper.

EIBTM (2009). "EIBTM 2009 Industry Trends and Market Share Report".

Regeringen (2008). "Framtidens resor och transport – infrastruktur för hållbar tillväxt", proposition 2008/09:35.

Regeringen (2011). "Regeringens proposition 2011/12:1. Budgetpropositionen för 2012. Förslag till statens budget för 2012, Kommunikationer".

Visita (2012). "Evenemangseffekter - ESC Congress 2010", HUI Research på uppdrag av SHR/Visita.

Tillväxtverket (2012). "Fakta om svensk turism".

Fakta om svensk flygnäring - en förutsättning för tillväxt och välfärd

Flyget är den globala kollektivtrafiken och en absolut förutsättning för att få det globala samhälle vi lever i att fungera. Utan effektiva flygförbindelser skulle världen, så som vi känner den idag, inte fungera. I Sverige, som är ett exportberoende land, ökar handeln snabbare än ekonomin som helhet. Nyttorna av flyget uppstår på en rad olika ställen och nivåer i samhället.

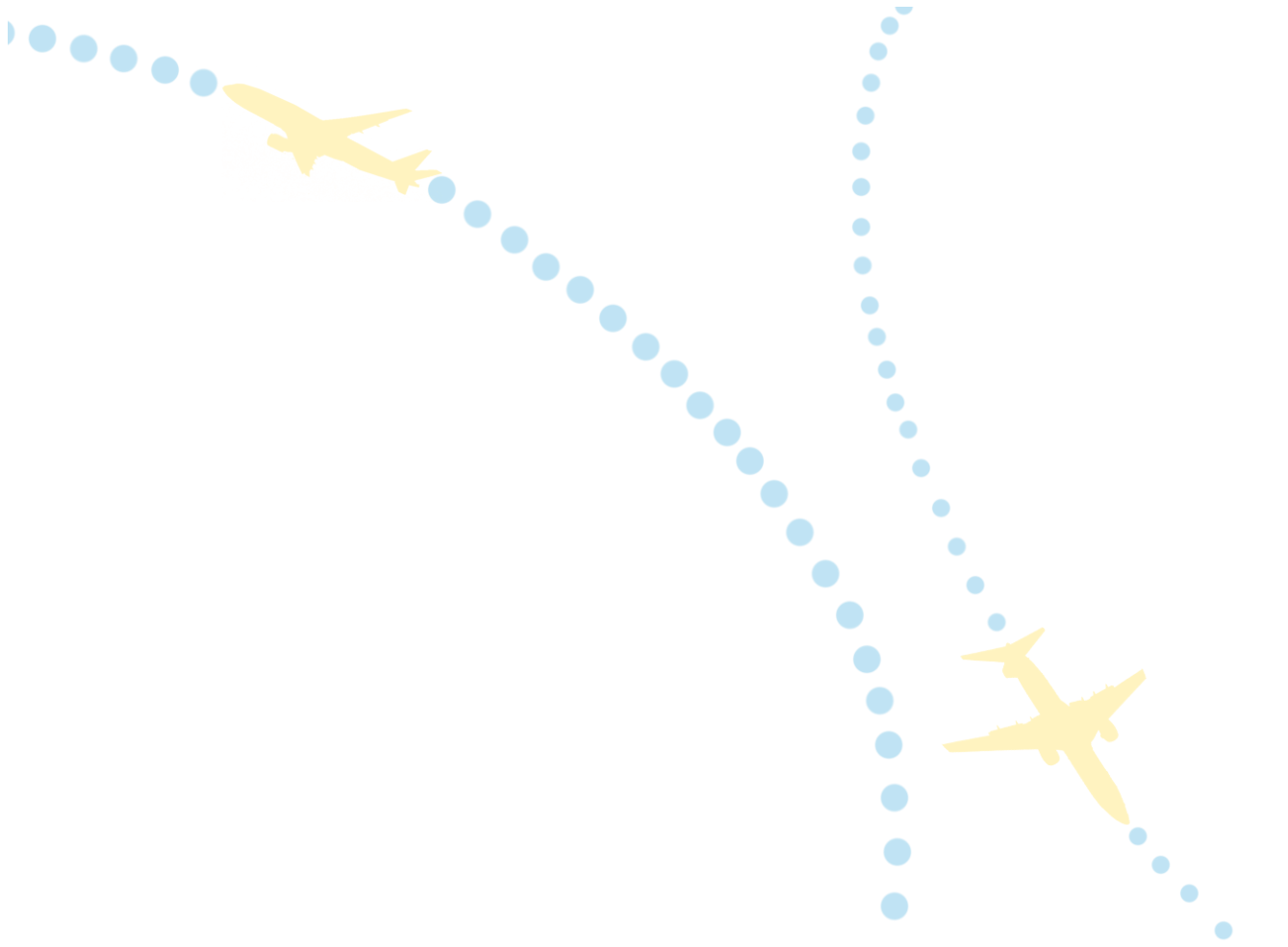
- Svensk luftfart bidrar årligen med 53 miljarder till svensk BNP.
- Svensk luftfart skapar över 80 000 jobb i Sverige plus ytterligare 100 000 jobb inom turistnäringen
- Flyget genererar direkta skatteintäkter till den svenska statsbudgeten på över 9 miljarder varje år – pengar som bland annat används för att finansiera det svenska välfärdssystemet. Räknar man in skatter som genereras indirekt tack vara flygsektorn uppgår skatteintäkterna till drygt 24 miljarder varje år.
- Passagerare som anländer med flyg till Sverige spenderar cirka 60 miljarder per år i landet.
- Mer än 90 000 reguljära internationella flygningar avgår från Sverige årligen, med 137 flygplatser i 45 länder som destination.
- Över 57 000 inrikesflygningar innebär att 4,7 miljoner säten är tillgängliga för passagerare årligen, med cirka 40 flygplatser som destination.
- Totalt över 31 miljoner passagerare anländer till eller avreser från svenska flygplatser varje år och här hanteras över 140 000 ton frakt.

Flyget främjar handel

- Flygfrakt svarar för 25 – 30 % av det svenska exportvärdet. Det innebär att det skickas varor med flyg för 1 miljard svenska kronor varje dag. Över 140 000 ton frakt årligen.
- 10 – 15 % av företagens försäljning är direkt beroende av väl fungerande flygförbindelser.
- Merparten av alla flygresor är över 100 mil – ett avstånd där det sällan finns eller kommer att finnas något annat realistiskt alternativ.

Upplevelser och rekreation

- Turism är en betydande och snabbt växande global bransch (där dessutom turismen i Nord-europa växer snabbare än genomsnittet) och 40 procent av alla internationella turistresor görs med flyg.
- Den svenska turismnäringens exportvärde är närmare 100 miljarder kronor vilket är betydligt mer än den svenska järn-, stål- och bilexporten tillsammans. 60 procent av alla utländska turister anländer med flyg till Sverige.

Flyget är ett kollektivt transportmedel i luften, ett fantastiskt sätt att skapa broar mellan människor, kulturer, forskning och utveckling. Sverige är världsledande inom hållbart flyg och våra ansträngningar sprider sig till andra länder, gränslös kunskap som kommer hela världens flygnäring till godo, även den går på export. Sverige behöver låta flygnäringen växa för att kunna satsa på att minska utsläppen. Sverige bör stödja vår ambition att utveckla luftens vägar, det är där i luften vi gör bäst nytta, inte nere på marken.